

Kongres Slovenske krovne zveze za psihoterapijo 2.-4. junij 2023, Rogla Partnerska in skupinska psihoterapija

*Congress of the Slovenian Umbrella Association for
Psychotherapy 2.-4. June 2023, Rogla
Couple and group psychotherapy*

Spoštovani,
prisrčno vabljeni na 1. Kongres SKZP,
ki je zrasel iz tradicionalnih Študijskih
dnevov za psihoterapijo. Za ta korak smo
se odločili po 25 letih obstoja SKZP in po
19 študijskih dnevih, ki so potekali prak-
tično vsako leto od leta 2001.

Spremembe so del razvoja posame-
znika in skupnosti/organizacije. Zgodijo
se, ko smo zanje dozoreli in pripravljeni. Da
prehajamo iz študijskih dnevov v kongres,
ki je organizacijsko in vsebinsko zahtev-
nejša oblika znanstveno-strokovnega
srečanja, je med drugim povezano tudi z
našimi prizadevanji za zakonsko ureditev

psihoterapije kot samostojnega poklica in kot avtonomne znanstvene vede. S
kongresom želimo še bolj jasno poudariti, da je v Sloveniji dozorel čas za zakon,
ki bo podprl razvoj psihoterapije kot poklica in znanosti.

Prizadevanja za normativno ureditev tega področja potekajo že dolgo, a
doslej niso bila uspešna. Politična klima, ki bi morala to spremembo podpreti, ni
bila ugodna za odpiranje vrat novemu pristopu pomoči na področju duševnega
zdravja. Pogosto je potreben čas ene cele generacije, da se omejujoče mišljenje
spremeni ali pa se eksistencialna kriza intenzivira. V tem obdobju imamo oboje:
mnogi psihiatri in psihologi že uspešno sodelujejo s psihoterapevti, saj v svoji
klinični praksi vidijo pozitivne rezultate takega sodelovanja; hkrati pa je globalna
kriza na vseh področjih našega življenja tako zelo povečala duševno stisko ljudi,
da je nujno vključiti večje število strokovnjakov.

Pobude za zakonsko reguliranje psihoterapevtske dejavnosti pa prihajajo tudi od zunaj. Ekspert Svetovne zdravstvene organizacije (WHO) je ob svojem obisku Slovenije že leta 2015 opozoril na neurejenost in pomanjkanje strokovnjakov na področju duševnega zdravja. Zagotoviti je treba večje število psihoterapevtov, psihiatrov in psihologov, jim omogočiti delovanje na primarni zdravstveni ravni in se še posebej posvetiti duševnemu zdravju otrok in mladostnikov. Vemo tudi, da v evropskih državah, ki imajo področje psihoterapevtske dejavnosti dobro urejeno in kjer so psihoterapevti vključeni v celostne obravnave ljudi z duševnimi težavami, poročajo o dobrih rezultatih in mnogo krajših čakalnih dobah kot pri nas.

K urejenosti področja bi prispevala dobro delujoča Zbornica psihoterapevtov, ki bi združevala vse usposobljene in certificirane psihoterapevte, ki smo opravili dolgoteren proces izobraževanja po standardih Evropske zveze za psihoterapijo (EAP) ali njen ekvivalent. Zbornica bi prevzela odgovornost glede podeljevanja licenc, vodenja registra psihoterapevtov in supervizorjev za psihoterapijo ter nadzor nad strokovnim in etičnim izvajanjem psihoterapevtskih storitev. Zgostovo bi to razjasnilo marsikatero prevpraševanje, kdo deluje kot varen in etičen psihoterapevt oz. psihoterapevtka, ki se pogosto poraja v ljudeh, ko razmišljajo, kam po pomoč.

Letošnji Kongres SKZP z naslovom *Partnerska in skupinska psihoterapija* je tako priložnost za utrjevanje vloge psihoterapije na področju duševnega zdravja v Sloveniji. Poudariti želimo tudi preventivno vlogo psihoterapije. Ker partnerski odnosi in družina v najširšem pomenu besede temeljno zaznamujejo osebnost vsakega posameznika od najzgodnejših začetkov življenja, je ozaveščanje in izboljšanje kakovosti teh odnosov izrednega pomena. Na njihovih temeljih bo posameznik bolj ali manj nezavedno sklepal kasnejše odločitve in si oblikoval svoj življenjski prostor. Psihoterapija skupine pa poudarja pomembnost dialoga in poliloga za nadaljnji razvoj skupnosti in je tako dragocen prispevek k izboljšanju družbenih odnosov, kulture bivanja in delovanja celotne družbe. Pogosto se tudi psihoterapevti sami tega premalo zavedamo.

Vabljeni, da se udeležite našega skupnega strokovnega dogodka in s svojo prisotnostjo prispevate k spremembi, za katero si prizadevamo. Poleg odličnih strokovnih prispevkov, ki nam bodo v pomoč pri našem delu s klienti, bomo ozaveščali tudi pomen skupnosti, ki si prizadeva za zakonsko ureditev svojega področja.

Lep pozdrav do srečanja na Rogli!

Dr. Romana Kress,
predsednica SKZP

Leto 2023 nam prinaša prvi Kongres Slovenske krovne zveze za psihoterapijo (SKZP), ki bo nadomestil dolgoletne Študijske dneve, ki so potekali od leta 2001. Letos kličemo po *skupnosti*. Družba, ki v neoliberalističnem duhu disciplinira posameznika v kapitalističnega sužnja, oblikuje okolje za individualizem, saj postavi skupnost zgolj za kuliso, ki služi namenu izkoriščanja. Naslov kongresa je *Partnerska in skupinska psihoterapija*. Posvetili se bomo umetnosti kreiranja vezi med ljudmi, da ozavešimo plesne korake naše (ne)povezanosti.

V partnerstvu toksični ples nepovezanosti zareže v rano osamljenosti in v strah pred zavrtnitvijo. Bolj ko stremimo k povezanosti s toksičnimi plesnimi gibi nevarne navezanosti, bolj kreiramo znano koreografijo nepovezanosti. Povezanost ... nepovezanost ... povezanost ... nepovezanost ... povezanost ... Kako polarizacijo združiti v eleganco medsebojno povezanih polaritet, ko približevanje in oddaljevanje dveh src oblikuje varen prostor za »midva« oz. »midve«? Za »mi skupaj«! Biti v dvoje osamljen boli. Biti v skupnosti osamljen razjeda lasten smisel. V jeziku transakcijske analize bi rekli, da potrebujemo le dobro dozo »dajanja potrditev« (ang. *stroking*), pa dobimo vse, kar potrebujemo. Drug drugega vidimo, priznavamo in sprejemamo. Samo to? Tako malo, pa si tega ne damo. Kako globoko zareže otroška rana, ki skeli daleč v odraslost zaradi neuglašene glasbe Pomembnih.

Tukaj se lahko odpre veliko tem za delavnice in predavanja – strah pred bližino, nevarna navezanost, strah pred zapustitvijo, zavrtnitev, globoke travme idr. Zelo pomembno je zavedanje, kajti samo ozaveščen posameznik je lahko odrasel sogovornik v tem, kar je. Ker lahko izstopa iz avtomatizma vzorcev – obrambnih mehanizmov, sprejema svojo ranljivost in odpira prostor za srečanje dveh ali več pristnih oseb. Kajti zavedanje je tudi samopopravljanje, s pomočjo katerega se lahko premaknemo iz preživelih, v aktualni situaciji neuporabnih prilagoditev.

Transgeneracijski prenos tega zvoka odmeva v nadaljnje generacije. Uglasnost med partnerjema ustvari podporno okolje za razvoj naših otrok. Gremo v smer graditve varne skupnosti, ki je najpomembnejši varovalni dejavnik za duševno zdravje posameznika.

Umberto Galimberti pravi: »Kadar ne gre samo za nelagodje zgolj posameznika, temveč je posameznik samo žrtev vsesplošnega pomanjkanja obredov in načrtov,

če ne že smisla in čustvenih vezi, kot se dogaja v naši kulturi, je samoumevno, da sta neučinkoviti tako farmakološko zdravljenje, h kateremu se danes zatekamo že v najzgodnejših otroških letih, kot psihoterapevtsko zdravljenje motenj, ki izvirajo iz posameznika.» (Grozljivi gost: nihilizem in mladi, 2015, str. 10.)

Se borimo z mlino na veter, ker je družbeni ustroj kapitalističnega razosebljanja premočan? Potrebujemo nekaj, česar bi se lahko oprijeli. Imamo upanje, da lahko utrjujemo zaupanje v človeško vrsto. In to je možno le skupaj.

Ko so Zemljo naselili sesalci, so se poleg plazilskih možganov razvili še srednji možgani. Mati Narava je pred nas postavila nalogo, da živimo v skupnosti in da preživimo, če dobro poskrbimo drug za drugega. Skupinska terapija je lahko svet v malem – kreiranje skupnosti, kjer vsak posameznik s svojimi ranami stopi na oder in zapleše. Se uči, kako nastopiti pred skupino in kako ujeti korake skupne koreografije, da lahko okreva. Sem jaz res lahko jaz pred drugimi? Se čutim? Čutim drugega? Se lahko povezujem, približujem in oddaljujem? Je varno biti v skupini ranljiv? Krepitev psihične odpornosti in izkušnja popravka se zgodi, ko se skupina razvije v skupnost – ko je možen varen stik med posamezniki preko globine naše ranljivosti. Tam so izzivi in tam je zatočišče.

Vabim vas, da na Kongresu SKZP skupaj spoznavamo in nadgrajujemo modrosti različnih psihoterapevtskih pristopov partnerske in skupinske terapije. Pridite in prispevajte h graditvi naše psihoterapevtske skupnosti v Sloveniji. Skupnost je etična odgovornost posameznika in je edino varno zatočišče za vse nas in še posebej za ranljivi del prebivalstva. Prav zato je etična odgovornost psihoterapevtov in psihoterapevtk sooblikovanje skupnosti, da lahko ranljivim skupinam ponudimo izkušnjo »biti skupaj«. Tako bomo za naše kliente in klientke najboljše poskrbeli.

Ksenja Kos, CTA – P,

predsednica Programskega odbora 1. Kongresa SKZP

Predstavitve plenarnih predavateljic_ev:

Kyriaki Polychroni, MA, ECP, CGP, LMFT
Kyriaki Polychroni je psihologinja ter certificirana partnerska, družinska sistemska in skupinska psihoterapevtka. Je tudi direktorica grške mreže za EFT terapijo (EFT Greek network) ter certificirana EFT terapevtka, supervizorka in trenerka. Kot višja predavateljica deluje tudi na atenskem inštitutu Anthropos. Kyriaki je bila ena izmed ustanovnih članic Evropskega združenja družinskih terapevtov (EFTA), med letoma 2010 in 2013 pa tudi predsednica EFTA. Je tudi sourednica evropske revije

Human Systems: The Journal of Therapy, Consultation and Training.

Stavros Charalambides, CGP,
psihoanalitik,
Direktor Inštituta za relacijsko in skupinsko psihoterapijo (s sedežem v Grčiji), certificirani supervizor skupinske terapije (Inštitut Yalom, ZDA)

Stavros Charalambides je relacijski analitik in skupinski psihoterapevt. Leta 2018 je bil izvoljen za člana upravnega odbora IARPP. Z Gilo Ofer sopredseduje IARPP SIG na področju parov, družin in skupin. Leta 2006 je ustanovil in vodil Inštitut za kognitivno analitično terapijo

v Grčiji, ki se je leta 2016 preimenoval v Inštitut za relacijsko in skupinsko psihoterapijo v Atenah. Intenzivno supervizira in poučuje skupine in posameznike na nacionalni in mednarodni ravni. Njegova knjiga s študijami primerov *The Executor of Envy* je bila objavljena septembra 2022 v grščini in se prevaja, da bo objavljena tudi v angleščini. Piše predvsem o procesih v velikih skupinah, o tem, kako lahko teorije skupinske dinamike obogatijo relacijsko psihoanalizo, o zavisti in rivalstvu med brati in sestrami ter o številnih načinih, kako nasprotujejo vplivanju na institucionalno dinamiko.

Gulya Diyarova, Msc. Tavistock, UKCP, Acc. COSRT, MBACP, ICEEFT certificirana EFT terapevtka in supervizorka, direktorica mednarodne šole za v čustva usmerjeno terapijo (angl. EFT International School), direktorica v čustva usmerjene klinike v Londonu (angl. EFT Clinic, London UK)

Gulya Diyarova je certificirana relacijska in psihoseksualna psihoterapevtka ter certificirana v čustva usmerjena terapevtka in supervizorka. Po izobrazbi je pediatrinja in klinična nevrologinja, do

selitve v Veliko Britanijo je v Moskvi delovala v svojem primarnem zdravniškem poklicu. Po preselitvi v London, leta 1993, se je prekvalificirala v psihoterapevtko, pri čemer se je izobraževala iz številnih glavnih psihoterapevtskih smeri (sistemске, psihodinamske, kognitivno-vedenjske, psihoseksualne, razvojne idr.).

V svojem delu s pari se specializira za delo s pari, ki doživljajo kompleksne čustvene, odnosne in seksualne izzive.

V svoje delo v čustva usmerjene partnerske terapevtke integrira znanja iz številnih sodobnih pristopov, mdr. tudi znanje iz pristopa »terapije notranjih družinskih sistemov« (angl. Internal Family Systems Therapy – IFS) in pristopa »od notranje do zunanje intimnosti« (Intimacy from the inside out – IFIO), ki predstavlja prilagoditev pristopa IFS za delo s pari, ki imajo izkušnjo travme.

Gulya je ključna oseba, ki je pred dobrim desetletjem prva pripeljala EFT v Veliko Britanijo. Od leta 2009 organizira usposabljanja EFT v Londonu. Je tudi ustanovna članica britanske skupnosti terapevtov EFT (BEFT). Supervizira terapevte EFT (v treningu), vodi delavnice in izobraževanja za (bodoče) terapevte EFT. Je ustanovna direktorica mednarodne šole EFT in klinike EFT v Londonu. V okviru svoje mednarodne spletne šole EFT vsako leto organizira večdnevna izobraževanja o pristopu EFT s številnimi svetovno priznanimi trenerji EFT.

Program srečanja

Petek, 2. 6. 2023

8.30 – 10.00	Prijava
10.00 – 10.30	Pozdravni govor dr. Romana Kress, predsednica SKZP, transpersonalna psihoterapevtka Ksenja Kos, predsednica Programskega odbora 1. Kongresa SKZP, integrativno transakcijsko analitična psihoterapevtka
10.30 – 12.30	Plenarno predavanje Partnerska terapija in skupinska terapija v nenehno spreminjajočem se svetu: večfokusni in večstopenjski pristop v psihoterapiji Couple and Group Therapy in an Ever-changing World: a multifocal, multilevel approach Kyriaki Polychroni, MA, ECP, CGP, LMFT, psihologinja ter certificirana partnerska, družinska sistemska in skupinska psihoterapevtka <i>Predavanje bo potekalo v angleškem jeziku.</i> <i>Vključuje predavanje, izkustven del in vprašanja udeležencev.</i>
12.30 – 14.30	Kosilo
14.30 – 16.00	Delavnice
16.00 – 16.30	Odmor s kavo in čajem
16.30 – 18.00	Delavnice
18.00 – 20.30	Večerja
20.30	Kulturni dogodek Večer poezije in glasbe Barbara Korun, Maja Vidmar, Alja Adam in Gregor Zemljič

Sobota, 3. 6. 2023

7.30 – 8.30	Jutranji ritual JOGA z Aljo Adam, specializantko geštalt psihoterapije
8.30 – 9.30	Zajtrk
9.30 – 11.30	Plenarno predavanje Relacijsko psihoanalitično srečanje kot »terapija velike skupine« z dvema predstavnikoma (tehnična in teoretična vprašanja »skupinskega obrata«) Relational psychoanalytic sessions as 'large group therapy' with two representatives: technical and theoretical issues of 'group turn' Stavros Charalambides, CGP, psihoanalitik, certificirani supervizor za skupinsko terapijo <i>Predavanje bo potekalo v angleškem jeziku.</i> <i>Vključuje predavanje, izkustven del in vprašanja udeležencev.</i>
11.30 – 12.00	Odmor s kavo in čajem
12.00 – 14.15	Simpozij Medinstitucionalno sodelovanje v primerih nasilja v partnerskem odnosu in v družini <i>Vključuje predstavitev gostov, diskusijo in vprašanja udeležencev.</i>
14.15 – 16.00	Kosilo
16.00 – 17.30	Delavnice
20.00 – 23.00	Skupna večerja, podelitev diplom in zlatih priznanj ter večerni program
23.00	Plesni večer z DJ-jem

Nedelja, 4. 6. 2023

7.30 – 8.30	Jutranji ritual JOGA z Aljo Adam, specializantko geštalt psihoterapije
8.30 – 9.30	Zajtrk
9.30 – 11.30	Plenarno predavanje Celjenje in povezanost – kje se začneta? Integracija dela z deli (IFS) in v čustva usmerjene terapije za pare Healing and Connection. Where does it begin? Integration of 'parts work' (IFS) into Emotionally Focused Therapy (EFT) for couples Gulya Diyarova, certificirana relacijska in psihosocialna psihoterpevtka ter v čustva usmerjena terapevtka in supervizorka <i>Predavanje bo potekalo preko spleta v angleškem jeziku.</i> <i>Vključuje predavanje, prikaz primera in vprašanja udeležencev.</i>
11.30 – 12.00	Odmor s kavo in čajem
12.00 – 13.30	Okrogla miza Raznolikost partnerskih oblik v psihoterapiji
13.30	Zaključek

Urnik delavnic

PETEK, 2. 6. 2023, 14.30-16.00

Mateja Debeljak: **Predstavitev dinamike in pristopov pri vodenju motivacijske skupine za osebe, ki se soočajo z zasvojenostjo** (št. udeleženk_cev: 30)

Aleksandra Mernik Merc: **Seksualna psihoterapija** (št. udeleženk_cev: 30)

Nina Sankovič: **Žalovanje kot vstopna točka za prebujanje zgodnjih relacijskih travm in konfliktnost ter nefunkcionalnost v partnerskih odnosih** (št. udeleženk_cev: neomejeno)

Albert Mrgole: **Od nefunkcionalnih k funkcionalnim modelom partnerstva** (št. udeleženk_cev: 50)

PETEK, 2. 6. 2023, 16.30-18.00

Sabina Rožen: **V skupini je moč** (št. udeleženk_cev: 14)

Boštjan Čampa in Robert Mlakar: **Dinamika in izzivi pri vodenju terapevtske skupine za moške** (št. udeleženk_cev: neomejeno)

Špela Tušek: **The Space Between - Med nama je prostor, ki zdravi** (št. udeleženk_cev: 20)

Ivana Mandarić in Lidija Vasiljević: **Skriptna izbira partnerja** (št. udeleženk_cev: 20)

Miloš Židanik: **Zvočna meditacija z gongi kot pomožna tehnika v skupinski psihoterapevtski obravnavi** (št. udeleženk_cev: 8)

SOBOTA, 3. 6. 2023, 16.00-17.30

Stavros Charalambides: **What are the main Yalomian elements in group psychotherapy** (št. udeleženk_cev: aktivnih 12, ostali neomejeno)

Matjaž Regovec: **Psihični cogito - povezanost s pomembnimi drugimi in s kolektivom** (št. udeleženk_cev: 50)

Štefanija Jaksetič Dujc: **Ekologija odnosov; Ali se ekologija odnosov začne s čustveno diferenciacijo posameznika?** (št. udeleženk_cev: 30)

Tina Bončina: **Logosinteza in partnerski odnosi** (št. udeleženk_cev: 20)

Povzetki predavanj in delavnic

PREDAVANJA

Kyriaki Polychroni

Partnerska terapija in skupinska terapija v nenehno spreminjajočem se svetu: večfokusni in večstopenjski pristop v psihoterapiji

Marsikaj, kar je še včeraj veljalo za »resnično«, danes ne velja več. Napredek tehnologije je v naše vsakdanje življenje z nadčloveško hitrostjo vnesel in nenehno vnaša številne spremembe v osebnem življenju in tudi v bližnjih odnosih. Danes se paru oz. nad partnersko diado postavljajo številne zahteve in želje, ki jih je v preteklosti naslavljal in reševala celotna skupnost. Napredek tehnologije nam je sicer omogočil zmožnost povezovanja z drugimi ljudmi, pogostokrat neznanci, na globalni ravni, in to v vsakem trenutku. Hkrati pa je prikrajšanost za to, da bi dobili podporo in varnost v skupnosti, v številnih bližnjih socialnih odnosih, povzročila veliko obremenitev za partnerje in partnerske odnose. Zaradi razpada skupnosti in s tem povezanega manka opore v skupnosti ter hkrati zaradi tega, ker je partnerski odnos v sodobnem času postal tisti ključni, skorajda edini bližnji odnos, na katerem leži veliko odgovornosti, je psihoterapevtsko delo s pari še toliko bolj ključno.

Kyriaki Polychroni bo v svojem osrednjem govoru orisala nekaj izzivov, s katerimi se srečujejo pari v današnjem nenehno spreminjajočem se svetovnem kontekstu. Nato bo predstavila nekaj vidikov v čustva usmerjene terapije (angl. Emotionally Focused Therapy – EFT), ki jo sama uporablja pri delu s pari v stiski. Hkrati bo predstavila, kako sama kot sistemska in skupinska terapevtka integrira elemente partnerske terapije EFT v skupinsko terapijo. Gre za avtoričino integracijo, katere posledica je večfokusni in večnivojski pristop, ki je po njenem mnenju v današnji psihoterapiji nadvse potreben.

Stavros Charalambides

Relacijsko psihoanalitično srečanje kot »terapija velike skupine« z dvema predstavnikoma (tehnična in teoretična vprašanja »skupinskega obrata«)

Prispevek bo ponudil teoretične in tehnične podlage za »skupinski obrat«, ki se bo zgodil v relacijskem psihoanalitičnem polju, pri čemer bo spoštoval njegove odnosne temelje, čeprav jih bo razširil skozi »skupinsko lečo«. Bolj podrobno bodo relacijske psihoanalitične seanse konceptualizirane kot proces »velike skupine« z dvema multiobjektiviranimi/subjektiviziranimi predstavnikoma, ki vstopata v večplastni svet skupinskih navezanosti. Analitična triada bo ponovno obravnavana, tako da se lahko interakcija tukaj in zdaj sreča s svojimi družbeno

nezavednimi derivati iz perspektive velike skupine. Dialog med družinsko skupino, veliko skupino in mednarodno skupino bomo raziskovali preko relacijskih psihoanalitičnih osnovnih principov.

Predstavitev ponuja teoretični in tudi konkretni okvir razumevanja vsake relacijske psihoanalitične seanse kot velike skupine z dvema predstavnikoma, analitikom in analizirancem. Analitična triada bo ponovno obravnavana prek skupinskega obrata in klinični primeri bodo uporabljeni za artikulacijo takšnega objema. Predavatelj predlaga, da je mogoče s tem razširjenim modelom nekatere vrste bolnikov razumeti bolj celostno. Takšni pacienti naj bi bili tisti z medgeneracijskimi travmami in/ali akumuliranimi travmatskimi navezanostmi, pacienti iz velikih družin, pacienti z večnacionalnimi identitetami itd.

Zaželeno je, da je vsaka egalitarna in holistična psihoanalitična organizacija v stiku z družbenim nezavednim svojega lokalnega konteksta, svojega nacionalnega izvora in svoje kontekstualizacije v globalnem medkulturnem okolju. Tako je okoljska mati po Winnicottu konceptualizirana daleč onkraj naših starševskih figur in zato postavlja naše starše, brate in sestre v kontekste lokalnih, nacionalnih in globalnih družb, v katere so nedvomno vpeti. Predlagani model izvajanja relacijskih psihoanalitičnih seans pacienta obravnava predvsem kot člana v odnosu do dinamike skupine in dialoga med skupinami. Niti um, osamljen v svetu, niti soustvarjeni binarni in tripartitni medsebojni odnosi, ki se odvijajo v analitični sobi in zunaj nje, v resničnem svetu in/ali v razvojni fazi niso zadostni konstrukti za konceptualizacijo razmerja med posameznikom in skupino, povezano z njim/njo. Izkustveno in klinično bomo trdili, da starševski objekt (v individualni analizi) v resnici nikoli ne more biti samo oče ali mati, kot figura, ločena od svojih referenčnih skupin. Namesto tega je [starševski objekt] sestavljen iz velike skupine, ki sta [oče in mati] v odnosu do svojih referenčnih skupin; z drugimi besedami, naši simbolični starši so različne skupine, v katerih smo navsezadnje odraščali. Analitik in analizirani bosta razumljena kot držanje in soustvarjanje večplastne transferne dinamike in subjektivnosti/objektivnosti. Ta dinamika zahteva, da se analitična diada doživi kot dialoška interakcija med dvema »večkratnima objektoma« v večplastnem svetu skupinskih navezanosti. Dialog med relacijsko psihoanalizo in skupinsko analizo je že vzpostavljen (Grossmark, Tubert – Oklander), čeprav je ta specifični dialog z vidiki družbenega nezavednega in veliko skupinskostjo, ki bogati analitično triado v relacijskih psihoanalitičnih seansah, edinstven. Yalomova skupinska terapija in relacijska psihoanaliza se srečujeta s skupnim »dedkom« zgodnjih interpersonalistov, kot je Sullivan. Zato ima njihova integracija zgodovinsko prekrivanje, ki ga znanstveniki na splošno ne poznajo.

Cilji:

- Razumeti relacijsko psihoanalitično seanso kot proces »velike skupine« dveh predstavnikov.
- Razmislek o teoretičnih in tehničnih predlogih o tem, kaj pomeni »skupinski obrat« v relacijski psihoanalitični praksi in teoriji in kaj lahko ponudi.
- Razumeti človeški um kot večplastnega, objektiviziranega, subjektiviziranega predstavnika večjih sistemov.

Gulya Diyarova

Celjenje in povezanost – kje se začneta? Integracija dela z deli (IFS) in v čustva usmerjene terapije za pare

Self je kot dirigent orkestra, ki pomaga delom delovati harmonično kot simfonija, in ne kot kakofonija.

Dr. Bessel van der Kolk

Tako v čustva usmerjena terapija (Emotionally Focused Therapy – EFT), ki jo je ustanovila S. Johnson v osemdesetih letih, kot tudi terapija notranjih družinskih sistemov (Internal Family Systems – IFS), ki jo je ustanovil dr. R. Schwartz v zgodnjih devetdesetih, sta močna, na dokazih temelječa izkustvena terapevtska modela, ki se osredotočata na intrapsihične in medosebne procese pri posameznikih in parih.

Pristop EFT je utemeljen na razumevanju znanosti o človeški povezanosti, da smo ljudje odnosna bitja, ki za svoje preživetje in srečo potrebujemo povezan odnos z bližnjimi, ki so za nas varna baza, varen pristan. Pristop EFT je utemeljen na integraciji teorije navezanosti, znanosti o čustvih ter humanistične in systemske teorije. Raziskave kažejo, da je pristop EFT visoko učinkovit, kar se tiče vzpostavljanja varne povezanosti tako v psihoterapiji s posamezniki kot tudi s pari in družinami.

Pristop IFS pa je utemeljen na razumevanju, da so v vsakem od nas osrednji jaz z nepoškodovanim bistvom (angl. self – lahko ga poimenujemo jedro jaza, resnični jaz, moj jaz, duhovni jaz, duša) in številni deli zaščitniki (v IFS so poimenovani vodje in gasilci). Slednji ščitijo pred nekaterimi težkimi življenjskimi izkušnjami, kot so travma, zanemarjanje in zloraba. Po dr. R. Schwartzu gre pri pristopu IFS »za osebno ponotranjenje teorije navezanosti«, kjer jedro klientovega nepoškodovanega jaza postane »dobra figura navezanosti« za klientove druge dele.

G. Dyarova bo predstavila svoj pogled, da modaliteti EFT in IFS predstavljata dva pogleda na najbolj intrigantno dilemo v psihoterapiji – od kod prihaja sprememba in s čim se začne, kaj je tisto primarno. Ali je notranja iznajdljivost, sposobnost samoregulacije tista, ki omogoči osebi, da vzpostavi dober zadovoljujoč odnos z drugim – ali pa je za to najprej potreben razvoj varne navezanosti in koregulacije

v odnosu, ki pomaga k predelavi lastnih obramb in lastne reaktivnosti?

Kot ugotavlja G. Dyarova, sta ta dva modela lahko komplementarna, kar se tiče dela tako s posamezniki kot tudi s pari – oba skupaj po njenem mnenju predstavljata kreativen način integracije v klinični praksi partnerskega terapevta.

Na tem kratkem seminarju bo G. Dyarova predstavila strnjen uvodni vpogled v ključne elemente EFT ter IFS in IFIO (Intimacy from the Inside Out – Intimnost od znotraj navzven, gre za pristop ISF, prilagojen za delo s pari). Prikazanih bo tudi nekaj posnetkov dela s pari na način te integracije.

Cilji plenarnega predavanja:

1. Prikaz protokola IFS/IFIO in okvirja za terapevtsko delo s pari.
2. Kdo je v konfliktu in kdo se prepira?
3. »Od samozaščite do varne povezanosti« (L. Philips) in IFIO.
4. EFT in IFIO: skupne točke in razlike.
5. Od kod prihaja povezanost? Navezanost in samovodenje (angl. self-leadership).

Delavnice

Mateja Debeljak: Predstavitev dinamike in pristopov pri vodenju motivacijske skupine za osebe, ki se soočajo z zasvojenostjo

Oblika prispevka: PRIKAZ PRIMERA

Ključne besede: zasvojenost, skupina, motivacija za pozitivne spremembe

Skupinska psihoterapija ima na področju zdravljenja zasvojenosti pomembno vlogo pri vzpostavljanju abstinence oz. pri vzpostavljanju motivacije za abstinenco. Različne odvisnosti, tako kemične kot nekemične, imajo veliko skupnih značilnosti: nesposobnost trajne abstinence, oslABLJENA sposobnost nadzora nad vedenjem, hlepenje po omami, zmanjšana zmožnost prepoznavanja resnih težav tako v vedenju posameznika kot v medosebnih odnosih, disfunkcionalno čustveno odzivanje, slaba samopodoba, nepredelana notranja bolečina, močno prisotna občutenja jeze in strahu zaradi stanja, v katerem so ... Ne nazadnje je vsaka zasvojenost bežanje pred stvarnostjo.

Nagovoriti vse te težave in obenem ne izgubiti volje posameznika za vzdrževanje abstinence je pravi izziv za terapevta, ki vodi skupino. Po kakšnem vrstnem redu nagovarjati težave? Kako se jih lotiti tukaj in zdaj, v realnosti, ob upoštevanju, da je zasvojenost v prvi vrsti bolezen? Kako prepoznati posameznika znotraj skupine in njegove individualne potrebe, saj je vsaka zasvojenost na nivoju posameznika posebna, drugačna in potrebuje poseben prilagojen pristop? Na

predavanju bom predstavila zadnji dve leti terapevtskega dela v motivacijski skupini, ki poteka v okviru Društva Up in je namenjena vsem, ki si želijo pomoči pri premagovanju zasvojenosti. Gre za manjšo polodprto skupino, ki šteje največ deset članov in se srečuje tedensko za uro in pol. Vključitev je prostovoljna, prav tako je prostovoljen izstop iz skupine. Vanjo so vključeni tako odvisniki od prepovedanih drog kot tudi odvisniki od drugih odvisnosti, kot so igre na srečo in športne stave.

Mateja Debeljak je univerzitetna diplomirana socialna delavka z zaključenim izpopolnjevanjem Zakonska in družinska terapija. Že več kot dvajset let dela na področju socialnega varstva z najbolj ranljivimi ciljnim skupinami ljudi. Trinajst let je delala v varni hiši z žrtvami nasilja. V varni hiši je preko preživljanja vsakdanjega življenja z uporabnicami poleg dinamike nasilja zelo dobro spoznala dinamiko zasvojenosti tako z nekemičnimi kot s kemičnimi snovmi. Opazovanje in nadgradnjo skupinskega dela ter delo z ranljivimi ciljnim skupinami je nadaljevala kot strokovna vodja programa socialne aktivacije. Njeno delo temelji na prepričanju, da je varen, ozaveščen in strokovno podprt odnos glavno orodje pri terapevtskem delu. Od konca leta 2020 je zaposlena kot strokovna vodja v Društvu Up, društvu za pomoč zasvojenecem in njihovim svojcem, kjer poleg individualnih, partnerskih in družinskih terapij vodi motivacijsko skupino za vse, ki si želijo prekiniti svojo zasvojenost in pri tem potrebujejo pomoč.

Aleksandra Mernik Merc: Seksualna psihoterapija

Oblika prispevka: DELAVNICA

Ključne besede: težave v spolnosti

Seksualna psihoterapija je niz postopkov, ki imajo za cilj vzpostaviti ali vnaprediti seksualno zdravje posameznika in/ali zdravo seksualno zvezo, omiliti posledice seksualnih težav in omogočiti lažje življenje z njimi. Indikaciji sta seksualni problem in motiviranost para po spremembi svojega spolnega življenja. Kontraindikacije so spolno nasilje v partnerstvu, zelo narušeni partnerski odnosi, seksualni problem kot simptom težke in akutne psihične bolezni, jasen medicinski vzrok bolezni. Po vzpostavitvi terapevtskega odnosa si postavimo cilj, ki je konkreten, jasen, merljiv, realen, oblikovan v pozitivnih besedah, oblikovan kot problem para, cilj, ki ga par oblikuje v skladu s svojimi stališči in vrednotami, dosegljiv v razumnem času. Cilj prve terapije je vzpostaviti dober odnos in zaupanje, spoznavanje s seksualno terapijo, poučevanje o seksualni težavi in poteku terapije, normalizacija problema in vključevanje upanja, kaj se pričakuje od terapije, postavljanje ciljev.

Tehnike seksualne psihoterapije:

- psihoedukacija (o telesnih reakcijah, ciklusu seksualne reakcije, spremembah v erekciji, normalnem penisu in vulvi, trajanju seksualnega odnosa, razlikah v spolu, anksioznosti – krog anksioznosti),
- tehnike relaksacije (sproščanje in uživanje v seksu),
- komunikacija,
- vaje Sensate focus (zavedanje telesa, raziskovanje svojega in partnerjevega telesa),
- čuječnost (zavest o genitalnih organih čez dan, dotikanje telesa, uporaba olja in kreme na telesu, vohanje in okušanje telesa, gledanje telesa v ogledalu),
- masturbacija,
- tiha vagina,
- uporaba seksualnih fantazij (90 % jih uporablja, 70 % med seksom, spodbujati uporabo pri zmanjšani seksualni želji),
- idealen seksualni scenarij,
- uporaba seksualnih pripomočkov.

Spol je biološka osnova za moški, ženski ali intersex (medspolni). Rod ima dve komponenti – rodno (spolno) identiteto in rodno vlogo glede na delovanje v socialnem okolju. Pri posamezniku rodna identiteta izhaja iz okvirov tradicionalnih družbeno definiranih rodnih vlog in norm glede na spol. Transrodne osebe se želijo izražati z rodno identiteto, in ne s svojim biološkim spolom. Pri svojem izražanju ne potrebujejo operacije spola (transvestiti). Transseksualna oseba je vključena v proces spreminjanja spola, ima se namen operirati in prilagoditi spol, da bi lahko izrazila svoj spol, rodno identiteto in notranji občutek sebe glede spola (operacija spola).

Ciklus seksualnega odgovora spremljamo po Linearnem modelu ali po modelu Kaplanove. Pri ciklusu seksualnega odgovora so zelo pomembni spodbujevalci in zaviralci, ki delujejo na telo posameznika. Med najpogostejšimi težavami so motnje erekcije, motnje orgazma in seksualna averzija; te težave bomo s pomočjo primerov iz prakse vpeljali v psihoterapevtski proces.

Aleksandra Mernik Merc je po poklicu diplomirana medicinska sestra, v zdravstveni negi zaposlena 30 let. Svoje izkušnje je pridobivala v različnih kliničnih okoljih, zadnjih 27 let svoje izkušnje nabira v patronažni zdravstveni negi. Je mednarodno pooblaščen svetovalka za laktacijo (International Board Certified Lactation Consultant) v Sloveniji, sledi najnovejšim mednarodnim smernicam v obdobju nosečnosti, zgodnjega starševstva ter nudi pomoč pri težavah z dojenjem. Na to temo aktivno sodeluje na Forumu Ringaraja.

Ob dolgoletni praksi zdravstvene nege in dodatnem študiju na Inštitutu

za integrativno psihoterapijo in svetovanje je končala štiriletno podiplomsko izobraževanje iz transakcijsko analitične psihoterapije in tako pridobila izobrazbo za izvajanje psihoterapije po metodi transakcijske analize kot specializantka TA pod supervizijo. Pot znanja jo je vodila v Zagreb, kjer se je vpisala v izobraževanje seksualne psihoterapije in ga po dveh letih specializacije tudi uspešno zaključila. Danes v zasebni praksi poleg psihoterapije izvaja tudi seksualno psihoterapijo.

S svojimi prispevki se predstavlja na znanstvenih konferencah in strokovnih srečanjih. Vodi program izobraževanja v Drogerie markt na temo zdravlja, kjer zaposleni pridobijo nacionalno poklicno kvalifikacijo.

V prostem času uživa v naravi in se rekreira, kar ji daje moč in energijo za delo in življenje nasploh. Nekaj prostega časa posveča svojemu možu in dvema sinovoma. Spremljata jo dve besedi – optimizem in humor.

Nina Sankovič: Žalovanje kot vstopna točka za prebujanje zgodnjih relacijskih travm in konfliktnost ter nefunkcionalnost v partnerskih odnosih

Oblika prispevka: PRIKAZ PRIMERA, PREDAVANJE

Ključne besede: žalovanje, zapleteno žalovanje, relacijska travma, partnerski odnosi, partnerska terapija

Žalovanje je proces, ki se sproži kot odziv na izgubo pomembne osebe navezanosti, pogosto pa se v procesu žalovanja prebudijo tudi nerazrešene vsebine, povezane z drugimi izgubami. Doživljanje izgube, intenzivna čustva, med njimi občutki žalosti, jeze, nemoči, krivde in zapuščenosti, ter telesne senzacije, ki ta čutenja spremljajo, lahko prebudijo tudi zgodnje relacijske travme, kot sta fizična in/ali čustvena zloraba v otroštvu. To zaplete žalovanje, saj se posameznik začne zavedati doživetij iz (zgodnjega) otroštva, telesnih senzacij in afektov ter jih v naslednji fazi predelovati in sprejemati. Žalujoča oseba se tako začne soočati še z dodatno veliko izgubo in dejstvom, da nečesa ni imela, pa bi ji pripadalo, hkrati pa je izkusila svoje starše kot vir terorja, strahu, sramu, negotovosti ... Žalovanje za umrlim je torej lahko vstopna točka za soočanje z zlorabami v otroštvu in za žalovanje za tem, da od staršev nismo dobili tega, kar smo potrebovali. Dinamika in kompleksnost teh procesov, sproženih z izgubo pomembne osebe, lahko globoko posežeta v partnerski sistem žalujočega. Procesi, s katerimi se v (zapletenem) žalovanju sooča posameznik, lahko vplivajo na partnerske odnose na področju zaupanja in čustvenega izražanja, lahko se okrepi občutek negotovosti, praznine in nedostopnosti. Afekti jeze, žalosti in anksioznosti lahko vodijo do doživljanja visoke ravni konfliktnosti, nerazumevanja in nefunkcionalnosti v odnosu. (Zapleteno) žalovanje torej lahko služi kot povod za partnersko terapijo, ki lahko vodi v preokvirjanje odnosa na podlagi predelave bolečih vsebin iz preteklosti.

Nina Sankovič je specialistka zakonske in družinske terapije ter doktorandka zakonske in družinske terapije na Univerzi v Ljubljani. V svoji doktorski disertaciji se ukvarja z vlogo relacijske družinske terapije v primeru materine zlorabe otroka ter s problematiko regulacije čustev in kakovosti odnosa z materjo v odraslosti, sicer pa deluje kot terapevtka stažistka v Slovenskem društvu Hospic. Pri terapevtskem delu z žalujočimi povezuje znanstvene ugotovitve z izkušnjami iz prakse, pri čemer se potrjuje, da je žalovanje unikatna, enkratna izkušnja vsakega posameznika, v kateri se pogosto prebudijo stare, nerazrešene vsebine, povezane z drugimi izgubami, kar lahko privede do tako imenovanega zapletenega žalovanja.

Albert Mrgole: Od nefunkcionalnih k funkcionalnim modelom partnerstva

Oblika prispevka PRIKAZ PRIMERA, PREDAVANJE

Ključne besede: sistemski pristopi v partnerski terapiji, v čustva usmerjena partnerska terapija, učinkovite intervence v partnerski terapiji

Po dobrih 20 letih delovanja na področju sistemske in partnerske psihoterapije želim predati mlajšim generacijam izkušnje svojega učenja iz poskusov, napak in presenečenj. V teh letih se je v praksi nabralo veliko primerov, ko se je proces odvijal nepričakovano in nepredvidljivo, sam pa sem si pri delu pomagal z najrazličnejšimi orodji in intervencami. Pri svojem delu uporabljam način, kjer pri vsakem primeru skupaj izdelamo zemljevid in markiramo nujne postaje na poti do cilja. To je tudi zame stabilna struktura, na katero se opiram pri vsakem primeru posebej. Ob demonstraciji različnih primerov iz terapij bom potoval po zemljevidu spreminjanja nefunkcionalnih modelov partnerstva v bolj funkcionalne preko nekaterih opornih točk:

- Kaj so bistvena vprašanja, ki mi pomagajo razumeti in omogočajo načrtovanje terapevtskega dela v partnerski terapiji?
- Kaj so ključne sestavine zemljevida in načrta terapevtskega potovanja?
- Kako najbolj učinkovito preveriti opremljenost partnerjev za učinkovit partnerski odnos?
- Kaj je značilnost konkretnega odnosa – zakaj je pomemben sistemski vidik v razumevanju partnerskega odnosa?
- Katere so najbolj značilne sestavine partnerskih zapletov in katere veščine partnerjem pomagajo do sprememb?
- Kje se dogajajo odločilne spremembe v procesu partnerske terapije?

Albert Mrgole je sistemski družinski in partnerski terapevt v zasebni praksi od leta 2005. Ob sistemskem pristopu se je izobraževal še po modelih Imago in EFT. Od 2013 do 2017 je organiziral in prevajal treninge EFT (v čustva usmerjene

partnerske terapije) v Sloveniji. Je zunanji predavatelj in supervizor pri predmetu Psihoterapija otrok in mladostnikov na SFU v Ljubljani ter predsednik Nacionalne mreže TOM pri ZPMS. Je soavtor uspešnice *Izštekanj najstniki in starši, ki štekajo* ter avtor nekaj strokovnih prispevkov.

Sabina Rožen: V skupini je moč

Oblika prispevka: DELAVNICA

Ključne besede: skupina za pare, ženske in moške teme, (ne)moč, (ne)zadovoljstvo, pričakovanja, (ne)zavedno

S prispevkom želim predstaviti svoje izkušnje pri delu z več skupinami za pare, ki jih vodim zadnjih pet let na Ljudski univerzi Celje. Delavnica bo potekala na dveh ravneh, na prvi bom osvetlila določene vsebine skupin v Celju, na drugi, bolj izkustveni, bomo skupaj odprli prostor za delitev in izmenjavo doživetega na Rogli. Za začetek bom osvetlila terapevtske faktorje, kot jih je navedel Irvin Yalom za terapevtske skupine, in jih, glede na svoje izkušnje, prenesla na posebnosti skupine za pare. Izpostavila bom svoja trenutno najbolj pomembna opažanja pri tem delu: doživljanje občutka nemoči, nezadovoljstva in velikih pričakovanj klientov znotraj partnerskih odnosov. Po osvetlitvi vsakega od njih bodo sodelujoči povabljeni v delo v paru in nato v skupno delitev. Za uro in pol bomo postali del tranzicije, ki se dodaja na področju partnerstev. Na kratko bomo odprli prostor za raziskovanja, kaj nosimo s seboj kot (ne)ozaveščeno dediščino, kaj kot idealizirana pričakovanja in kakšne so naše kapacitete za bližino.

Sabina Rožen dela v zasebni praksi zadnjih 12 let s posamezniki, pari, redko z družinami in pogosto s skupinami. S terapevtskim skupinskim delom je začela v društvu Srečališče, kjer je zaposlena. Takrat je društvo dobilo norveška finančna sredstva za projekt Podpora dolgotrajno bolnim in njihovim svojcem, ki so ga izvajali dve leti. V okviru tega in izvajanju še dveh razpisov s strani Ministrstva za zdravje je organizirala in dve leti vodila skupino onkoloških bolnic. Izkušnje je pridobivala v skupini uporabnikov društva Šent in mam otrok s posebnimi potrebami društva Sonček. V okviru svoje prakse več let vodi tudi samoplačniške terapevtske skupine. Kot zunanja sodelavka Ljudske univerze v Celju zadnjih pet let vodi skupine za ženske, moške, pare in podporno skupino za upokojence Modri kotiček. Predstavila bo delo in izkušnje skupin za pare.

Boštjan Čampa in Robert Mlakar: Dinamika in izzivi pri vodenju terapevtske skupine za moške

Oblika prispevka: PREDSTAVITEV RAZISKAVE

Ključne besede: terapevtska skupina za moške, skupinska dinamika, samopodoba

Program terapevtskih skupin za moške je dokaj nova oblika podpore in se v nekatere vidike razlikuje tako v dinamiki same skupine, tematikah kot tudi v načinu vodenja. Izziv za vodje je, kako zgraditi zaupanje, na kakšen način obvladovati morebitno tekmovalnost ter kako pomagati moškim, da razkrijejo svojo čustveno ranljivost brez občutka sramu in čustvene preplavljenosti (Rabinowitz, 2014).

Program temelji na modelu relacijske družinske terapije (Gostečnik, 2004) z elementi k rešitvi usmerjenega terapevtskega pristopa (DeJong in Berg, 2002) in čuječnosti (Černetič, 2005).

Prikazani bodo struktura in program skupine, najpogostejše obravnavane teme, pričakovanja, želje in motivacija udeležencev ob vključitvi v skupino, skupinska dinamika, izzivi pri vodenju ter rezultati raziskave, opravljene na pilotni terapevtski skupini leta 2019 za spremembe na področju samopodobe. Ob začetku in zaključku programa so udeleženci ($N = 7$) izpolnili samoocenjevalno Rosenbergovo lestvico samopodobe – RSES (Rosenberg, 1965). Pri primerjavi srednjih vrednosti rezultatov izpolnjene lestvice ob začetku programa ($Mz = 13,00$, $SDz = 3,61$) in ob zaključku ($Mk = 17,57$, $SDk = 4,58$) je razvidna razlika srednjih vrednosti ($Mr = 4,57$, $SDspooled = 4,12$) in velikost učinka ($d = 1,11$; velikost učinka je velika), kar kaže na izboljšanje samopodobe. Predstavljeni bodo tudi rezultati odprtega in osnega kodiranja transkribiranih vsebin polstrukturiranega intervjuja, opravljenega z udeleženci po zaključenem programu.

Boštjan Čampa od leta 2010 vodi različne terapevtske skupine, izvaja individualno, partnersko in družinsko terapijo, supervizijo in metasupervizijo, poglobljeno pa raziskuje naslednja področja: vodenje terapevtskih skupin, motivacija, delo s travmo, obravnava anksioznosti, obravnava izbruhov jeze in delo s povzročitelji nasilja.

Od leta 2019 vodi/sovodi terapevtsko skupino za moške »Moški izziv – moški na poti do sebe!« in je njen soavtor. Sestava, priprava programa in spremljanje pilotne skupine je bilo izvedeno v okviru znanstvene raziskave znotraj magistrskega dela pod vodstvom prof. dr. Lee Šugman Bohinc.

Avtor je predhodno v okviru disertacije izvedel znanstveno raziskavo terapevtske skupine za osebe, ki se soočajo s socialno anksioznostjo.

Robert Mlakar izvaja individualno, partnersko in družinsko terapijo, poglobljeno pa se je ukvarja tudi z družinami, kjer je prisotna odrasla oseba s spektroatvistično motnjo. Vodi terapevtske skupine in izobraževanja za starše

oseb s spektroatvistično motnjo (SAM) ter izobraževalne skupine za osebe s SAM.

Od leta 2021 je sovodja/vodja terapevtske skupine za moške »Moški izziv – moški na poti do sebe!«.

Špela Tušek: The Space Between – Med nama je prostor, ki zdravi

Oblika prispevka: DELAVNICA

Ključne besede: Imago partnerska terapija, Imago dialog, zavestno partnerstvo, vzpostavljanje povezanosti, varen prostor, zdravljenje otroških ran

Večina ljudi opisuje ljubezensko razmerje kot razmerje, ki ga sestavljata dve osebi. Imago pa ljubezensko razmerje (in vsak odnos) opredeljuje kot »dve osebi in prostor med njima«. Ta vmesni prostor je osrednja tema Imago terapevtskega dela s pari. Drobec tega bo predstavljen na delavnici.

Imago izhaja iz predpostavke, da je človeško bitje del univerzalne celote. Tako je dožemanje samega sebe kot ločenega od ostalega stvarstva le iluzija. Nič ne more obstajati samo zase. Tako tudi človek ne. Imago prenese fokus s prvenstveno notranjega življenja posameznika na prvenstvo interakcije med notranjimi in zunanjimi izkušnjami. Na posamezno osebo ima najpomembnejši vpliv intimna interakcija med to osebo in tistimi, ki so ji blizu.

Tisto, kar posameznika preobrazí, je, da je navzoč ob drugem in doživlja povezovanje v odnosu, in ne poskus spreminjanja sebe ali drugega kot individualnih oseb. Povezovanje ni samo naša osnovna značilnost, ampak naša osnovna sestavina.

Težave, ki jih pari prinašajo v našo pisarno, se ne nahajajo v njih samih, v njihovih intrapsihičnih prostorih. Problemi nastajajo v odnosih in interakcijah, ki jih imajo med sabo, v odnosu med njima.

Zaradi tega je treba spremembe sprožiti iz interakcijskega, in ne iz intrapsihičnega prostora. Sprememba v interakcijskem prostoru proizvaja nove izkušnje, ki so zapisane kot konfiguracije spomina. Raztrganine se zgodijo v naših interakcijah z drugimi in proizvajajo kaos. Naloga Imago terapevtov je, da uporabimo opisane procese na način, ki pomaga vzpostaviti prekinjene povezave. Naše delo je ustvarjanje varnega prostora, ki zdravi. Ustvarjanje prvotne skladnosti, ki je posledično vir naše sproščene radosti in živosti.

Špela Tušek je po opravljeni diplomski in magistrski iz psihologije na Mednarodni univerzi v Rimu opravila izobraževanja za TA-psihoterapevta, TA-organizacijskega svetovalca. Kasneje se je preusmerila v Imago pristop in naredila specializacijo za Imago partnerskega terapevta in Imago facilitatorja. Od leta 2021 je WSP (Workshop presente supervizorka) in trenerka Imago kliničnih terapevtov in facilitatorjev pri Brehms & Bildung na Dunaju. V zasebni praksi se ukvarja predvsem s partnersko terapijo, izobraževanjem in povezovanjem

timov. Z možem, ki je tudi Imago facilitator, vodita Imago partnerske delavnice. Je predsednica Slovenskega društva za Imago partnersko terapijo in članica Imago International Training Institute. Od leta 2012 je višja predavateljica predmetov Čustvena inteligenca in osebni razvoj ter Menedžment stresa in metode sproščanja ter gostujoča predavateljica na več fakultetah in višjih šolah. Od leta 2020 je predavateljica psihologije na Fakulteti za zdravstvo Angele Boškin. Izvaja tudi izobraževanja, supervizije ter intervizije vodilnih kadrov v podjetjih ter vzgojnih in socialnih zavodih.

Ivana Mandarić in Lidija Vasiljević: Skriptna izbira partnerja

Oblika prispevka: DELAVNICA

Ključne besede: skript, TA, psihodrama, izbira

Kultura, v kateri se rodimo, in družina v kateri odraščamo, imata ključni vlogi pri formiranju naših prepričanj glede ljubezni, seksualnosti, spolnih vlog in odnosov na splošno. Ta t. i. skriptna prepričanja odločilno vplivajo na naše izbire ter nas nemalokrat ovirajo pri doseganju zadovoljstva, spontanosti in bližine v naših pomembnih razmerjih. S pomočjo učinkovitih tehnik psihodrame in transakcijske analize bomo raziskovali transgeneracijske prepovedi in zapovedi na področju partnerstva in seksualnosti.

Priložnost se boste imeli seznaniti z zanimivo, kreativno in dinamično metodo terapevtskega dela v skupini – psihodramo in z njenim integracijskim povezovanjem s transakcijsko analizo.

Mag. Ivana Mandarić, antropologinja in psihoterapevtka, je certificirana transakcijska analitičarka – psihoterapevtka (CTA) ter učiteljica in supervizorka transakcijske analize na področju psihoterapije (PTSTA – P), članica Mednarodne (ITAA) zveze za transakcijsko analizo, predsednica strokovnega odbora nacionalnega društva za transakcijsko analizo (SLOVENTA) ter članica Regionalne zveze za psihodramo in integrativno uporabo psihoterapije. Ukvarja se z individualno in skupinsko terapijo. Vrsto let vodi izkustveno-didaktično skupino za edukante transakcijske analize pa tudi edukacijske in supervizijske skupine. Ima 20 let klinične prakse v Univerzitetni psihiatrični bolnišnici Ljubljana.

Dr. Lidija Vasiljević, psihologinja in doktorica znanosti študija za socialno delo in socialno politiko, je diplomirana psihodramska psihoterapevtka, ima nacionalni in Evropski certifikat za psihoterapijo. Je certificirana supervizorka in trenerka Britanske zveze za psihodramo. Ukvarja se z individualnim in skupinskim psihoterapevtskim in edukativnim delom. Je predsednica in ena izmed ustanoviteljic Regionalne zveze za psihodramo in integrativno uporabo psihoterapije. Ožja interesna področja sta delo z marginalnimi skupinami in integrativni pristop

v edukaciji in psihoterapiji (TA in jungovska analitična psihoterapija). Ukvarja se z raziskovalnim delom na področju politik mentalnega zdravja.

Miloš Židanik: Zvočna meditacija z gongi kot pomožna tehnika v skupinski psihoterapevtski obravnavi

Oblika prispevka: PREDAVANJE, DELAVNICA

Ključne besede: skupinska psihoterapija, zvočna meditacija, zvočna kopel, gong

Zvočna in glasbena terapija sta se uveljavili znotraj medicinsko-biološke paradigme kot metodi zmanjševanja stresa, depresije, anksioznosti, bolečine, nespečnosti in tinitusa. Zvočna meditacija z gongi se vedno bolj uveljavlja kot pomožna terapevtska metoda s ciljem sproščanja in umirjanja, pa tudi odpiranja konfliktnih vsebin in umirjanja somatskih težav. Na srečanju bom predstavil zvočno meditacijo z gongi kot vitalen in nepogrešljiv del psihoterapevtskega prostora Centra za osebnostno rast in razvoj v Ormožu – teoretični del z zgodovinskim ozadjem, izsledke majhne presečne raziskave (n = 31) na podlagi nestrukturiranega vprašalnika za samoocenjevanje ter praktični del s prikazom zvočne meditacije z gongi.

Miloš Židanik, psihiater in psihoterapevt, vodi Dnevno bolnico Centra za osebnostno rast in razvoj v PB Ormož. Ta je psihoterapevtsko naravnana – našim klientom dnevno omogočamo analitično skupinsko obravnavo, likovno, glasbeno terapijo, postavitve družine, individualno in partnersko terapijo. Od februarja 2023 omogoča klientom izkušnjo zvočne meditacije, od konca marca, ko je postal certificiran igravec na gong, pa zvočne kopeli z gongom v okviru zvočne meditacije.

Stavros Charalambides: Glavni Yalomovi elementi v skupinski terapiji

What are the main Yalomian elements in group psychotherapy

Oblika prispevka: DELAVNICA

Ključne besede: Yalomova skupinska psihoterapija, relacijska psihoanaliza, skupinski obrat

Ta delavnica bo prikazala teorijo in prakso medosebnega fokusa, ki je srce skupinske terapije. Poudarek bo zlasti na Yalomovem pristopu k skupinski terapiji, ki se osredotoča na razlike med vsebino in procesom ter na koncepte dela tukaj in zdaj, projekтивно identifikacijo kot del fenomena 'skupine kot celote'. To bo preživeto skozi izkustveno demonstracijsko skupino, v kateri bodo udeleženci (8–12) povabljeni, da odigrajo vlogo enega od svojih pacientov. Po predstavitveni skupini bomo skupaj (publika in »igralci«) razpravljali o medosebni dinamiki, ki je nastala v skupini. Upoštevali bomo tudi terapevtske posege, ki povečajo koristi skupin.

Stavros Charalambides je relacijski analitik in skupinski psihoterapevt. Leta 2018 je bil izvoljen za člana upravnega odbora IARPP. Z Gilo Ofer sopredseduje IARPP SIG na področju parov, družin in skupin. Leta 2006 je ustanovil in vodil Inštitut za kognitivno analitično terapijo v Grčiji, ki se je leta 2016 preimenoval v Inštitut za relacijsko in skupinsko psihoterapijo v Atenah. Intenzivno supervizira in poučuje skupine in posameznike na nacionalni in mednarodni ravni. Njegova knjiga s študijami primerov *The Executor of Envy* je bila objavljena septembra 2022 v grščini in se prevaja, da bo objavljena tudi v angleščini. Piše predvsem o procesih v velikih skupinah, o tem, kako lahko teorije skupinske dinamike obogatijo relacijsko psihoanalizo, o zavisti in rivalstvu med brati in sestrami ter o številnih načinih, kako nasprotujejo vplivanju na institucionalno dinamiko.

Matjaž Regovec: Psihični cogito – povezanost s pomembnimi drugimi in s kolektivom

Oblika prispevka: PREDAVANJE, DELAVNICA

Ključne besede: psihična medsebojna povezanost, psihični cogito, kolektivno nezavedno, svet globine

Psihični cogito v psihoterapiji hočeš nočeš uporabljamo kot temeljno orodje nevidne (ne)povezanosti s pomembnimi drugimi in kolektivom. Zakaj tako ugotavljamo? Cogito kot temeljno orodje ego-zavesti opredeljujemo kot »novo-veški kontinent« človekove zaznave, delovanja in stvarjenja. Po svojem očetu Descartesu cogito ni samo 'mislim', temveč pomeni tudi 'čustvujem', 'občutim' in 'duhovno razumevam'. Čeprav se je »psihični cogito« rodil pri Freudu in se nadgradil pri Jungu, je njegov začetnik filozof Franz Brentano. Razliko med psihičnim cogitom, ki je razumevanje »psihičnih koaguliranih podob« iz sanj in imaginacije, ter miselnim cogitom, ki je povezan z oblikovanjem pojmov in smisla, je utemeljil kalifornijski filozof Donald Davidson. Ogledali si bomo osnovne značilnosti »psihičnega cogita« in v čem se ta razlikuje od razsežnosti miselnega cogita. Pokazal bom, kako deluje psihični cogito, ki ga pogojuje njegova zgodovinska. V psihoterapiji nas bolj od obdelave miselnega cogita – torej kaj nekdo misli in razume – zanima čustveni, to je psihologični potek človekove zaznave, delovanja in stvarjenja njegovega sveta ter povezanosti s pomembnimi drugimi. V nasprotju s površinskim svetom pojmov in miselnih bistev duševno logičen način pomeni globino. Nazadnje bom pokazal, zakaj se ne strinjam z Jungovim konceptom »kolektivnega nezavednega«. Predavanje bo obogateno s primeri iz psihoanalitične obravnave in psihoterapevtskega zdravljenja.

V drugem delu bom naredil tudi delavnico, kjer bom s pomočjo primera iz občinstva pokazal, kako lahko delamo s psihičnim cogitom po Metodi IPAL, ki smo jo s sodelavci razvili v 30 letih delovanja Instituta IPAL.

Ddr. Matjaž Regovec je doktoriral iz psihologije in filozofije. Je kvalificirani neodvisni jungovski psihoanalitik in psihoterapevt v zasebni svobodni praksi. Leta 1993 je ustanovil Institut IPAL, kjer povezuje tutorje in vodi seminarje. Njegovi seminarji potekajo tudi v spletni obliki v angleščini za udeležence vseh držav, veroizpovedi in usmeritev. Na podlagi njegovega večletnega raziskovalnega dela na Jungovi Rdeči knjigi je letos v okviru zbirke »Antropodiceja« izšlo delo *Cogito imago dei*, podoba boga izza Junga in umetnega življenja. To je delo, ki premika nekatera uveljavljena pojmovanja Junga in jungovstva.

Štefanija Jaksetič Dujc: Ekologija odnosov; Ali se ekologija odnosov začne z čustveno diferenciacijo posameznika?

Oblika prispevka: PREDSTAVITEV RAZISKAVE

Ključne besede: sposobnost vzdrževanja samostojnega razmišljanja, doseganje jasnega, skladnega občutka jaza, razločevanje čustev od intelekta, samozavedanje, samorazlikovanje, vrhunska individuacija in hkrati vrhunska povezanost

Če je ekologija pomembna za preživetje, tedaj moramo z njo začeti najprej pri človeku. Čustvena nediferenciranost je namreč težava, ki ne povzroča zmede samo v medosebnih odnosih, temveč je osnovni problem za posameznika samega. Razrešitvi tega problema se je posvetil dr. Murray Bowen (Kerr in Bowen, 1988) in koncept diferenciacije jaza (selfa) opredelil kot »sposobnost vzdrževanja samostojnega razmišljanja in doseganje jasnega, skladnega občutka jaza v okviru čustvenih odnosov s pomembnimi drugimi«. Dokazal je, da posameznik, ki je nediferenciran, ne zmore ločevati med čustvi in občutki ter razumom, deluje na način, da se samo »prilagaja«, je »reaktiven« ali pa se samo »odceplja« ter da je delo na diferenciaciji posameznika pomembno zanj, za družino in celotno skupnost. Dokazoval pa je, da problem posameznika sega v sam družinski sistem, tako da z vztrajnim delom »na sebi« lahko to danost preseže.

Tudi dr. Susan Johnson v svojih delih (2008, 2017) omenja težavo nediferenciranosti v kontekstu terapije za pare. Ta nakazuje pri posamezniku na »nezmožnost razločevanja in oblikovanja jasnih meja ter osredotočenosti na samostojno razmišljanje, ki ne zmora ločiti med občutki in mislimi ter se v odnosih le odziva na druge, namesto da bi sprejemala samostojne odločitve«.

Posameznika torej njegova nediferenciranost obremenjuje in preprosto žene ter vznemirja. Nad takimi odnosi posameznik nima vpliva ali pa zelo malo. Nezavedni vzgibi posameznika dolgoročno vodijo v popoln razkroj, in ne v graditev

osebnosti. Zato tu nastopi potreba po vzpostavitvi koncepta razreševanja nediferenciranosti na ekologijo posameznika. Diferenciacija namreč, kot trdi Murray Bowen, deluje na samozavedanje in samorazlikovanje na način, da raziskuje korake za doseganje vrhunske individuacije in hkrati vrhunske povezanosti z preseganjem nediferenciranosti, ki povzroča kronično tesnobo.

Štefanija Jaksetič Dujc je socialna delavka z nazivom samostojna svetovalka, prof. pedagogike z nazivom svetnica, terapevtka ZDT z nazivom doktorandka zakonskih in družinskih študij pri Teološki fakulteti v Ljubljani.

Tina Bončina: Logosinteza in partnerski odnosi

Oblika prispevka: DELAVNICA

Ključne besede: logosinteza, osebni prostor, vzorci vedenja

Kako se postavljamo v odnose, je odvisno od naših odločitev, želja in naučenih vzorcev. Tisto, kar nas je v otroštvu varovalo pred bolečino, je v odrasli dobi nefunkcionalno vedenje in postane ovira v pristnosti in vzpostavljanju bližine. Z logosintezo lahko raziskujemo te vzorce in pozicije, ki jih uporabljamo in ki nam škodijo. S posebno oblikovanim postopkom lahko nevtraliziramo te učinke, kar nam omogoči, da prevetrimo svoj sistem vrednost in vstopamo v odnose drugače. Na tak način se lahko posvetimo potlačenim bolečim izkušnjam, iracionalnim prepričanjem in pričakovanjem, kar omogoči, da smo v stiku s svojim pristnim jazom in se lahko naučimo poskrbeti za svoje potrebe. Ob tem tudi sočloveka vidimo v drugi luči in ga sprejemamo brez filtrov, ki smo jih pridobili z negativnimi izkušnjami.

Čuječa, prisotna in pristna pozicija je cilj takšne obravnave in omogoča posamezniku, da se na zdrav način vključuje v večje ali manjše skupine in dobro pozna svoje lastnosti. Zna izbrati okolje, v katerem prosperira, in lahko doprinese k njegovemu razvoju.

Na delavnici bomo spoznali svoj osebni prostor, poiskali eno od neprijetnih reakcij in raziskali vzroke zanjo.

Tina Bončina, dr. med., psihoterapevtka, predavateljica, avtorica knjige *Izgorelost – si upate živeti drugače?* (MK, 2019).

Izreja individualne in skupinske terapije, dela z otroki in mladostniki ter vodi delavnice tako za laike kot za strokovno javnost. Je prva slovenska terapevtka in trenerka logosinteze, pristopa pa se je učila pri njenem ustanovitelju dr. Willemu Lammersu, kliničnem psihologu, TSTA, ki je osnove tega sistema postavil leta 2005.

Simpozij

Medinstitucionalno sodelovanje v primerih nasilja v partnerskem odnosu in v družini

Različni poklici naše družbe se vsakodnevno srečujejo s perečo problematiko nasilja v partnerskih odnosih in nasilja v družini. Na simpoziju bodo strokovnjaki predstavili svoj način dela, delovanje institucije, kjer so zaposleni, in medinstitucionalno sodelovanje z ostalimi poklici pomoči. Z nami bodo predstavniki policije, CSD-ja, varne hiše, sodišča, zdravstva ter psihoterapevt.

Vodja simpozija

Tina Bončina, dr. med., psihoterapevtka, predavateljica, avtorica knjige *Izgorelost – si upate živeti drugače?* (MK, 2019).

Izreja individualne in skupinske terapije, dela z otroki in mladostniki ter vodi delavnice tako za laike kot za strokovno javnost. Je prva slovenska terapevtka in trenerka logosinteze, pristopa pa se je učila pri njenem ustanovitelju dr. Willemu Lammersu, kliničnem psihologu, TSTA, ki je osnove tega sistema postavil leta 2005.

Gostje simpozija

Branko Brinšek je specialist psihiater, ki je večji del svoje poklicne poti delal v Psihiatrični bolnišnici Begunje. V hospitalnem okolju je uvajal skupinsko, psihoterapevtsko in timsko obravnavo. Poleg individualnih obravnav je vodil partnerske in družinske terapije. En mandat je bil poslovni in strokovni direktor bolnišnice.

Zelo aktiven je bil tudi izven bolnišnice. V Zdravniški zbornici je bil dva mandata poslanec, tri mandate član Odbora za pravno etična vprašanja. Več kot 10 let je v ožji skupini svetovalcev za pomoč zdravnikom v stiski.

Bil je član Razširjenega strokovnega kolegija za psihiatrijo pri Ministrstvu za zdravje in pri Zdravniškem društvu predsednik Strokovnega sveta za psihiatrijo.

Od leta 1995 je sodni izvedenec za psihiatrijo. Trenutno vodi svoj drugi mandat predsednika Sekcije sodnih izvedencev za psihiatrijo.

V letu 2021 je zapustil sistem javnega zdravstva in zdaj dela v svoji samoplačniški psihiatrični ambulanti. Nudi psihoterapijo posameznikom, parom in družinam. Večji del poklicnega časa pa namenja izdelavi sodno izvedenskih mnenj.

Dr. Boštjan Čampa od leta 2010 vodi različne terapevtske skupine, izvaja individualno, partnersko in družinsko terapijo, supervizijo in metasupervizijo, poglobljeno pa raziskuje naslednja področja: vodenje terapevtskih skupin, motivacija, delo s travmo, obravnava anksioznosti, obravnava izbruhov jeze in delo s povzročitelji nasilja.

Od leta 2019 vodi/sovodi terapevtsko skupino za moške »Moški izziv – moški na poti do sebe!« in je njen soavtor. Sestava, priprava programa in spremljanje pilotne skupine je bilo izvedeno v okviru znanstvene raziskave znotraj magistrskega dela pod vodstvom prof. dr. Lee Šugman Bohinc.

Avtor je predhodno v okviru disertacije izvedel znanstveno raziskavo terapevtske skupine za osebe, ki se soočajo s socialno anksioznostjo.

Karmen Erčulj je okrožna preiskovalna sodnica, od leta 2016 zaposlena na preiskovalnem oddelku Okrožnega sodišča v Ljubljani.

Po opravljenem pravniškem državnem izpitu je šest let opravljala dela strokovne sodelavke na istem oddelku kot zdaj. Nato je bila 12 let zaposlena na Okrožnem državnem tožilstvu v Ljubljani, sprva kot pomočnica okrožnega državnega tožilca (zdaj je to okrajni tožilec), nato pa devet let kot okrožna državna tožilka.

Na Okrožnem sodišču v Ljubljani, kjer dela sedmo leto, rešuje klasične kazenske zadeve, poleg tega pa je od leta 2017 razporejena na specializirani oddelek, kjer opravlja preiskavo v zahtevnejših zadevah organiziranega in gospodarskega kriminala, korupcijskih in drugih podobnih kaznivih dejanj.

V okviru rednega dela in dežurne službe se srečujem s kaznivimi dejanji in prekrški, z znaki nasilja v partnerskih odnosih in družini.

Danijela Gutić Ravnikar je univerzitetna diplomirana socialna delavka in strokovna delavka v socialnem varstvu, zaposlena kot svetovalka v Zatočišču za ženske in otroke – žrtve nasilja, ki je eden od programov Društva SOS telefon za ženske in otroke – žrtve nasilja. Je tudi študentka specialističnega študija sistemske psihoterapije na Univerzi Sigmunda Freuda Dunaj – podružnica Ljubljana.

Kot svetovalka v Zatočišču (varni hiši) dela z ženskami in z otroki, ki zaradi doživljanja nasilja v družini potrebujejo varno namestitev ter pomoč in podporo pri urejanju življenja po odhodu iz nasilnega okolja. Program vključuje tudi intenzivno delo z uporabnicami – svetovanje, pomoč pri različnih postopkih, sodelovanje z institucijami in spremstva, vsakodnevno praktično pomoč in podporo pri predelavi izkušenj nasilja.

Bojana Kračan je v Policiji zaposlena od leta 2000, ko je kot policistka začela delati na Policijski postaji Ljubljana Moste, kjer je obravnavala različne primere; kasneje je delala na Sektorju kriminalistične policije Policijske uprave Ljubljana, zatem pa znova napredovala in zdaj svoje delo že peto leto opravlja na Oddelku za mladoletniško kriminaliteto na Upravi kriminalistične policije Generalne

policije. Tu se srečuje s področjem spolnih zlorab otrok, spletnimi spolnimi zlorabami, vrstniškim nasiljem, nasiljem v družini ter organizira usposabljanja, posvete ter sodeluje na okroglih mizah ter predava za različne ciljne skupine. Pripravlja in sooblikuje strategije, direktive in zakonodajne spremembe ter je članica medresorske delovne skupine za spremljanje izvajanja Konvencije Sveta Evrope o preprečevanju nasilja nad ženskami in nasilja v družini ter boja proti njima (Istanbulska konvencija), članica medresorske delovne skupine za pripravo Resolucije o nacionalnem programu preprečevanja nasilja v družini in nasilja nad ženskami ter je aktivna tudi v drugih delovnih skupinah. Kot soavtorica je sodelovala pri pripravi priročnika Spletno nasilje in spletne zlorabe otrok in mladostnikov za strokovne delavke in delavce centrov za socialno delo in druge strokovnjake.

Mojca Ojstrež Kogovšek je strokovna delavka na področju varstva otrok in družine na Centru za socialno delo Ljubljana. Po izobrazbi je diplomirana socialna delavka, svojo študijsko pot pa nadaljuje na Evropskem inštitutu za realitetno psihoterapijo. Na svojem poklicnem področju je aktivna v različnih delovnih skupinah in je vodja aktiva za družino na Skupnosti centrov za socialno delo. Svoje znanje rada predaja na različnih posvetih in izobraževanjih. Verjame v skupinsko delo in moč povezovanja za krepitev virov moči posameznika.

Katja Zabukovec Kerin je soustanoviteljica in predsednica Društva za nenasilno komunikacijo, nevladne organizacije, ki se ukvarja s preprečevanjem in ustavljanjem vseh vrst nasilja, zlasti nasilja v družini. Že več kot 25 let je izvajalka preventivnih in svetovalnih programov za žrtve in storilce_ke nasilja ter predavateljica. Je članica več delovnih skupin za spremembo področne zakonodaje, kamor prenaša raznovrstne izkušnje iz prakse. Bila je tudi članica delovne skupine za pripravo novele Zakona o preprečevanju nasilja v družini.

Društvo za nenasilno komunikacijo je strokovno prepoznana nevladna organizacija, ki ponuja programe za delo z žrtvami in povzročitelji_cami nasilja ter preventivne programe. Društvo ima status humanitarne organizacije, organizacije, ki deluje v javnem interesu, vsi njihovi programi so verificirani. Programi obsegajo preventivne delavnice in predavanja, svetovalno delo z žrtvami in povzročitelji_cami nasilja, treninge socialnih veščin, treninge starševskih veščin, pravno pomoč, zagovorništvo in varne hiše. So člani več mednarodnih strokovnih združenj in mrež.

Okrogla miza

Raznolikost partnerskih oblik v psihoterapiji

Družbene spremembe v pozni moderni s svojimi razsežnostmi močno vplivajo na življenja posameznikov, parov in družin. Kot ugotavljata nemška sociologa Beck in Beck – Gernsheim, se sodobne družbe čedalje bolj individualizirajo, naravne socialne mreže razpadajo, intimnost in romantična ljubezen postajata središčni temi v vsakdanjem življenju ljudi. Individualizacija osebnih biografij in izbirnost življenjskih potekov pomembno vplivata na partnerske odnose v pozni moderni. Z družbenimi spremembami se spreminjajo tudi sami koncepti ljubezni, intimnosti, seksualnega življenja v partnerskem odnosu – ljubezen v pozni moderni je po Becku in Beck – Gernsheimovi postala prazna kategorija, ki jo morata partnerja napolniti sama v skladu z lastnimi biografijami in čustvenim življenjem. Posledice tega lahko zavijejo v dve smeri – partnerski odnosi se lahko demokratizirajo ali pa gredo proti temu, kar sociologa poimenujeta »popolnoma normalen kaos ljubezni«. Ena od posledic družbenih sprememb v pozni moderni je pluralizacija tako družinskih kot tudi partnerskih oblik. Razširjenih družin v našem prostoru skorajda ni več, tudi jedrna družina je danes le ena od možnih oblik družin. Poleg nje so v pozni moderni del pluralnega nabora družin tudi enostarševske družine, reorganizirane družine (moji-tvoji-najini), etično in narodnostno mešane družine, mavrične oz. LGBTIQ+ družine. Pluralizacija partnerskih oblik in partnerskega življenja v pozni moderni obsega monogamne partnerske odnose (heteronormativne in LGBTIQ+ partnerske odnose), serijsko monogamne zveze, odprte zveze in poliamorne zveze, nekateri partnerji živijo »skupaj in narazen« (LAT – living apart together). Zaradi globalizacije so izjemo pogosti tudi narodnostno in kulturno raznoliki pari. Kot partnerski terapevti moramo biti ozaveščeni o raznolikosti partnerskih oblik. In ne le to – ključno je, da smo v svojem psihoterapevtskem delu z raznolikimi pari vključujoči in informirani o specifikah dela z raznolikostjo v partnerski terapiji.

Moderatorica okrogle mize

Tina Bončina, dr. med., psihoterapevtka, predavateljica, avtorica knjige *Izgorelost – si upate živeti drugače?* (MK, 2019).

Izvaja individualne in skupinske terapije, dela z otroki in mladostniki ter vodi delavnice tako za laike kot za strokovno javnost. Je prva slovenska terapevtka in trenerka logosinteze, pristopa pa se je učila pri njenem ustanovitelju dr. Willemu Lammersu, kliničnem psihologu, TSTA, ki je osnove tega sistema postavil leta 2005.

Gostje okrogle mize

Dr. Nina Perger je raziskovalka na Centru za socialno psihologijo in asistentka na Katedri za analitsko sociologijo na Fakulteti za družbene vede UL. Pri svojem delu se ukvarja s študijami vsakdanjega življenja, študijami spola in seksualnosti – s fokusom predvsem na nenormativnih in družbeno marginaliziranih identitetah in praksah – ter s preučevanjem družbenih razmerij moči v relaciji z delovanjskim potencialom družbenih agentk_ov.

Blažka Plahutnik Baloh, mag. psih., je vodja socialnovarstvenega programa Psihosocialno svetovanje za LGBTIQ+ osebe. Njeno delo v glavnem obsega psihološko in psihosocialno obravnavo transspolnih oseb. V okviru doktorskega študija smeri aplikativne psihološke študije se ukvarja tudi z raziskovalnim delom psihološkega področja transspolnosti.

Dr. Andreja Poljanec, univ. dipl. psih., spec. zakonske in družinske terapije, supervizorka, je vodja oddelka za psihologijo na podružnici Univerze Sigmunda Freuda v Ljubljani.

Poleg vodstvenega, raziskovalnega in predavateljskega dela izvaja tudi terapevtsko delo s posamezniki, pari in družinami, supervizorsko pa poleg psihoterapevtov spremlja predvsem strokovnjake s področij šolstva in vzgoje ter izobraževanja. Zanje izvaja tudi delavnice in izobraževanja. Predava tudi strokovnjakom iz socialnega skrbstva in staršem. Je avtorica številnih slovenskih in tudi mednarodnih prispevkov, med drugim knjig *Rahločutnost do otrok*, *Rahločutno starševstvo*, *Med dvema ognjema ...* Pri raziskovanju in v praksi pozornost posveča predvsem varnim in dostojanstvenim odnosom v različnih sistemih in kako v njih ustvarjati kakovostno življenje in razvoj. Je soustanoviteljica Študijsko-raziskovalnega centra za družino. Vrsto let je razvijala in vodila programe za pomoč otrokom, mladostnikom in njihovim družinam pod finančnim okriljem MDDSZ ter vodila različne projekte, financirane s strani Evropskih socialnih skladov, ministrstva za izobraževanje idr. Je družbeno aktivna; v letih 2021/2022 je bila tudi članica Strateškega sveta vlade za socialno politiko. Je glavna urednica znanstvene revije *Kairos*.

Anna Zuykova, specializantka transakcijske analize v psihoterapiji, igralska terapevtka, art terapevtka, perinatalna psihologinja, medkulturna mediatorica, predavateljica, kovčinja, univ. dipl. sociologinja in psihologinja, je strokovnjakinja s 14-letnimi izkušnjami iz Moskve. V Sloveniji živi že devet let. Posebej jo zanimajo sinergije psihoterapije in umetnosti na bio-psihosocio-spiritalni ravni; dela tudi z ranljivimi skupinami (LGBTQIA+, priseljenci in begunci itd.).

Jutranji ritual

JOGA z Aljo Adam, specializantko geštalt psihoterapije

Alja Adam je pesnica, specializantka geštalt psihoterapije, predavateljica in jogistka. Deluje kot mentorica kreativnega pisanja (izkustvene delavnice pisanja, literarni kovčing) in izvaja program za celostni razvoj otrok. Vodi tečaj joge in delavnice čuječnosti.

Kulturni dogodek

Barbara Korun, Maja Vidmar, Alja Adam in Gregor Zemljič

Večer poezije in glasbe

Pesniško-glasbeni večer bo prepletal organsko glasbo in poetično besedo. Pesnice bodo predstavile pesmi, ki tematizirajo odnose, ljubezen in erotiko.

Barbara Korun je pesnica, pisateljica, esejistka, specializantka geštalt psihoterapije in pobudnica srečanj Pesnice o pesnicah.

Maja Vidmar je pesnica, specializantka geštalt terapije in mentorica. Izdala je več pesniških zbirk in prejela več nagrad za svoje delo.

Alja Adam, pesnica, specializantka geštalt terapije, deluje kot mentorica kreativnega pisanja in vodi tečaje terapevtske joge.

Gregor Zemljič je planetarno delujoči glasbeni producent, ki se zadnja leta primarno ukvarja z organsko plesno glasbo ter »medicine music«.

Skupna večerja, podelitev diplom in zlatih priznanj ter večerni program

Baobab

Povezani v gibu in zvoku zahodne Afrike

Nastopajo: Dalanda Diallo, Damir Mazrek, Issiaka Sanou

V sklopu animacije z afriškimi plesi in bobnanjem se udeleženci sprostijo ob plesnih in bobnarskih elementih, ki izhajajo iz zahodnoafriških kultur.

Povsem naravno gibanje, ki v osnovi izhaja iz oponašanja dnevnih opravil, spremljajo ponavljajoči ritmični vzorci, ki nas medsebojno povežejo.